

Despre valabilitatea autorizațiilor (integrate) de mediu în 2021 – câteva aspecte practice

Înca din luna noiembrie 2019 (mai precis din data de 18 noiembrie, data intrării în vigoare a Legii nr. 219/2019¹), regulile privind termenul de valabilitate al autorizațiilor de mediu și autorizațiilor integrate de mediu s-au modificat fundamental, termenul de valabilitate fix (5 sau 10 ani, după caz) fiind înlocuit cu valabilitatea pentru o perioadă nedeterminată, condiționată de obținerea vizei anuale.

Procedura de acordare a vizei (aprobata prin Ordinul Ministrului Mediului, Apelor și Padurilor nr. 1150/27.05.2020²) a intrat în vigoare abia 8 luni mai târziu (la 11 iulie 2020). În absența unor reguli clare care să indice atât titularilor de autorizații cât și agențiilor pentru protecția mediului (APM) în concret, pașii, termenele și procedura de urmat, în practică au existat, în special în prima parte a anului 2020, numeroase situații de incertitudine în care soluțiile aplicate în același tip de ipoteze au fost diferite, cu potențialul de a transforma o reglementare potențial în favoarea titularilor de autorizații (raportat la posibilitatea prelungirii duratei de valabilitate a unora dintre cele mai importante autorizații) într-un act normativ problematic cu potențial de complicații pentru continuitatea activității.

Începutul lui 2021 găsește titularii de autorizații și autoritățile competente (APM, dar și autoritatea de inspecție și control - Garda de Mediu) în fața unui cadru normativ legat de viza anuală bine conturat, ca urmare a completării legislației secundare menționate mai sus. În acest sens și în vederea unei mai bune înțelegeri a principalelor aspecte practice în legătura cu această reglementare, considerăm utilă o scurtă trecere în revista a principalele aspecte și pași de urmat în vederea solicitării și obținerii vizei pentru anul 2021 în timp util. Este necesar de reținut că urmărirea la timp a acestei proceduri este esențială pentru menținerea valabilității autorizației (integrate) de mediu și evitarea riscului de suspendare a activității supuse autorizării.

Pentru început, amintim că mecanismul termenului de valabilitate nelimitat condiționat de obținerea vizei anuale nu este unul complet nou în legislația din România, prevederi similare existând, foarte recent, pentru o scurtă perioadă de timp ca urmare a admiterii de către Curtea Constituțională a unei excepții de neconstituționalitate, respective de la data de 19 iulie 2018³ și până la data de 3 iunie 2019⁴. Așadar, în România există în prezent atât autorizații de mediu și autorizații integrate de mediu valabile pe durata nelimitată cu condiția obținerii vizei anuale (respectiv cele emise între 19 iulie 2018 și 2 iunie 2019, precum și cele emise începând cu data de 18 noiembrie 2019), cât și autorizații cu termen de valabilitate fix (respectiv cele emise anterior datei de 19 iulie 2018, precum și între 3 iunie 2019 și 17 noiembrie 2019).

Fără a intra în detalii cu privire la diversele ipoteze în care s-ar putea încadra o autorizație din perspectiva evoluțiilor legislative sus invocate, câteva elemente esențiale privind sistemul vizei anuale, astfel cum este

reglementat în prezent, ar fi următoarele:

· **Ce presupune viza anuală?**

Potrivit prevederilor legale, prin viza anuală se confirmă faptul că titularul desfășoară activitatea în aceleași condiții pentru care a fost emisă autorizația de mediu/autorizația integrată de mediu și că nu au intervenit modificări care să afecteze condițiile stabilite prin actele de reglementare.

Astfel, viza trebuie solicitată doar în cazul în care, în anul respectiv, nu au intervenit astfel de modificări.

În ipoteza unor modificări în condițiile de desfășurare a activității autorizate rămâne, bineînțeles, aplicabilă obligația de informare prealabilă a APM prevăzută de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului și, în funcție de decizia autorității, urmarea procedurii de revizuire sau de obținere a unei noi autorizații.

În acest sens, pentru claritate este prevăzut în mod expres faptul că aplicarea vizei anuale nu este necesară în anul în care s-a realizat revizuirea. Reglementarea nu este clară în ceea ce privește ipoteza unor proceduri de revizuire derulate pe parcursul mai multor ani calendaristici, însă într-o interpretare pe care o considerăm rezonabilă a textului de lege, aceeași ar trebui să fie regula cu privire la fiecare dintre anii vizati de astfel de procedură.

Pe de altă parte, considerăm util de menționat că, deși ipoteza unor modificări ulterioare obținerii vizei anuale dar în același an cu aceasta nu este în mod expres reglementată de lege, se impune notificarea APM în cazul în care se au în vedere astfel de modificări pentru respectarea obligației sus-menționate și evitarea de sancțiuni.

· **Cine trebuie să solicite și să obțină viza anuală?**

Pe scurt, toți titularii de autorizații de mediu și autorizații integrate de mediu, indiferent de momentul emiterii autorizației, anterior sau ulterior datei de 18 noiembrie 2019.

În ceea ce privește autorizațiile emise înainte de 18 noiembrie 2019 precum și între 3 iunie 2019 și 17 noiembrie 2019, este important de subliniat că obligativitatea obținerii vizei anuale există chiar în cazurile în care autorizația prevede un termen de valabilitate fix, valabilitatea acestora pierzându-se în cazul nerespectării obligației de obținere a vizei.

· **Care este procedura?**

În ipoteza în care nu au existat modificări ale condițiilor în care se desfășoară activitatea autorizată, titularul de autorizație trebuie să solicite aplicarea vizei anuale într-un termen cuprins între maxim 90 de zile și minim 60 de zile înainte de ziua și luna corespunzătoare zilei și lunii în care a fost emisă autorizația; regula de calcul a termenului prin raportare la data emiterii autorizației inițiale se menține și în ipoteza în care autorizația de mediu/autorizația integrată de mediu a fost revizuită.

Termenul în care trebuie formulată solicitarea este un aspect foarte important, nerespectarea fiind sancționată cu suspendarea activității pe o perioadă de timp egală cu cea a întârzierii în depunerea solicitării. Nu este prevăzut niciun caz de exceptare de la aplicarea acestei sancțiuni.

Procedura de emiterie a deciziei de aplicare a vizei anuale va include verificări la fața locului din partea APM (la prima aplicare a vizei și, ulterior, cel puțin la fiecare doi ani, în cazul autorizațiilor de mediu și anual în cazul autorizațiilor integrate de mediu).

· **Modificarea termenului de valabilitate**

Un aspect de avut în vedere în mod specific de titularii de autorizații cu termen de valabilitate fix (respectiv, autorizațiile emise anterior datei de 19 iulie 2018, precum și între 3 iunie 2019 și 17 noiembrie 2019) ține de procedura de modificare a valabilității autorizației.

Astfel, termenul de valabilitate al acestor autorizații nu s-a modificat în mod automat ca efect al intrării în vigoare a Legii nr. 219/2019. Aceasta reglementare include doar un text cu caracter foarte general care vizează faptul că titularii de autorizații cu termen de valabilitate fix pot opta (oricând pe parcursul termenului de valabilitate, dar nu mai târziu de 6 luni înainte de data expirării) să solicite modificarea termenului de valabilitate în sensul de a se prevedea ca autorizația este valabilă cu condiția obținerii vizei anuale. Titularii care nu vor solicita modificarea în termenul maxim prevăzut (i.e. cel târziu cu 6 luni înainte de data expirării termenului autorizației) vor fi nevoiți să parcurgă procedura de solicitare și obținere a unei noi autorizații. Ipoteza nu pare a fi una de dorit, având în vedere termenele lungi prevăzute de lege pentru emiterea unei noi autorizații, mai crescute în prezent și în contextual pandemiei COVID-19 și, pe cale de consecință, potențiale riscuri de suspendare a activității.

În practică, în lipsa oricărui detalii sau a unei proceduri specifice de urmat pentru analiza solicitărilor de modificare a valabilității autorizațiilor respective, autoritățile de mediu au aplicat procedura specifică revizuirii – ipoteza fiind asimilată unui caz de revizuire a autorizației, chiar dacă, pe fond, nu este o situație de revizuire propriu-zisă, fiind în fapt vorba despre o modificare legislativă și nu o modificare a condițiilor de desfășurare a activității și nici măcar a elementelor avute în vedere la emiterea autorizației de mediu.

Situația are potențialul de a-și găsi o soluție în sensul simplificării procedurilor, în ipoteza în care proiectul de Procedura de emitere a autorizației de mediu aflat în dezbatere publică la sfârșitul lunii decembrie 2020 va fi adoptat în forma publicată pe website-ul Ministerului Mediului, Apelor și Padurilor, cel puțin în ceea ce privește modificarea valabilității autorizațiilor de mediu emise cu un termen de valabilitate fix și care sunt încă în vigoare. Astfel, proiectul respectiv prevede că, în cazul în care titularul autorizației de mediu solicită doar modificarea valabilității, APM va emite o nouă autorizație cu mențiunea privind valabilitatea modificată, în termen de 10 zile lucrătoare de la depunerea de către titular a cererii și a declarației pe proprie răspundere că activitatea se desfășoară în aceleași condiții pentru care a fost emisă autorizația de mediu inițială.

[1] *Legea nr. 219/2019 pentru modificarea și completarea art. 16 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, publicată în Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 925 din 15 noiembrie 2019;*

[2] *Ordinul Ministrului mediului, apelor și padurilor nr. 1150/27.05.2020 privind aprobarea Procedurii de aplicare a vizei anuale a autorizației de mediu și autorizației integrate de mediu, publicat în Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 495 din 11 iunie 2020;*

[3] *Data intrării în vigoare a ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul protecției mediului și al regimului străinilor, publicată în Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 631 din 19 iulie 2018;*

[4] *Data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 435, a Deciziei Curții Constituționale nr. 214/2019 referitoare la admiterea obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul protecției mediului și al regimului străinilor, precum și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/2018 în ansamblul său;*